

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 16056 2500 BB Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
Postbus 16056
2500 BB Den Haag

Onze referentie
4349793-1094009-MEVA

Uw referentie
179690

Bijlage(n)
0

Datum 2 maart 2026
Betreft Commissiebrief Eerste Kamer inzake Vragen m.b.t. de
aanwijzing aan de NZa inzake de beschikbaarheidsbijdrage
(medische) vervolgoopleidingen 2026

Geachte voorzitter,

Op 4 februari jl. heeft de fractie BBB van de Eerste Kamer (EK) vragen gesteld over de aanwijzing¹ aan de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) inzake de uitvoering van de beschikbaarheidsbijdrage op grond van artikel 56a van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg). Specifiek hebben de leden van de fractie BBB vragen over Bijlage A, behorend bij artikel 4 van de aanwijzing:

- I. Waarom voor bepaalde medisch specialismen niet geldt dat de instroom in personen gelijk wordt gesteld aan de instroom in fte's;
- II. Wat de concrete uitgangspunten zijn waarom voor bepaalde medisch specialismen sprake is van een afwijkend aantal fte's per instroomplek en hoe deze zich verhouden tot de ramingen van het Capaciteitsorgaan. En wie of welke instantie mede bepalend is voor het aantal fte's per instroomplek;
- III. Waarop het afwijkende aantal fte voor de opleidingen tot klinisch(neuro)psychologen, psychotherapeuten en huisarts is gebaseerd en waarom in de toelichting van de aanwijzing geen aandacht aan dit punt is besteed.

Middels deze brief geef ik gehoor aan uw vragen.

Ad I. Alleen de uren waarin een (medisch)specialist in opleiding is, komen in aanmerking voor een beschikbaarheidsbijdrage. Sommige medisch- specialistische vervolgoopleidingen worden in deeltijd aangeboden. Er kan ook sprake zijn van een ander instroommoment in het opleidingsjaar. Deze factoren kunnen ertoe leiden dat de hoogte van de beschikbaarheidsbijdrage naar beneden wordt gecorrigeerd bij de eindafrekening op individueel niveau.

Op macroniveau zorgt de deeltijdfactor er tevens voor dat de beschikbare middelen optimaal kunnen worden benut, aangezien vooraf een betere inschatting kan worden gemaakt welk macrobudget moet worden gereserveerd. Als de instroom in personen gelijk zou worden gesteld aan de instroom in fte, zou dit op macroniveau ertoe leiden dat een aanmerkelijke hoeveelheid aan beschikbare

¹ Aanwijzing 10 december 2025 met kenmerk 4315913-1091949-PZo, op grond van artikel 7 van de Wet marktordening gezondheidszorg, inzake de verstrekking van de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen voor de jaren 2026 en verder.

opleidingsplaatsen onbenut blijven. Wanneer deze middelen niet worden ingezet voor opleiden zullen deze middelen die door de verschillende sectoren zijn opgebracht terugvloeien naar de algemene middelen.

Datum

24 februari 2026

Onze referentie

4349793-1094009-MEVA

Ad II. Voor het bepalen van de deeltijdfactor is onder meer gekeken naar de opleidingseisen van de desbetreffende medisch specialismen in wet- en regelgeving, in hoeverre de opleiding in voltijd of deeltijd wordt aangeboden, hoe lang een opleiding duurt en wat het instroommoment is van de opleiding. Voor het bepalen van de deeltijdfactor zijn opleidingsinstellingen van de desbetreffende medisch specialismen, (toetsings- en) registratiecommissies en de werkgevers betrokken.

Het Capaciteitsorgaan geeft advies over hoeveel instroomplaatsen per jaar beschikbaar moeten worden gesteld om aan de zorgvraag van de toekomst te voldoen. Het aantal instroomplaatsen vermenigvuldigd met deeltijdfactor is bepalend voor hoeveel beschikbare middelen ingezet kunnen worden voor opleiden.

Ad III. Het afwijkend aantal fte voor de klinisch(neuro)psycholoog en de psychoptherapeut is gebaseerd op het feit dat de opleiding in deeltijd wordt aangeboden. Wat betreft de opleiding tot huisarts is dit afwijkende aantal fte te verklaren doordat de reservering van het aantal opleidingsplaatsen wordt omgerekend naar de (maximale) instroom per fte. Voor de huisartsenopleiding zijn er ieder jaar twee startmomenten, namelijk in maart en in september. Het aantal fte opleidingsplaatsen wordt omgerekend vanuit het aantal resterende maanden dat een huisarts in opleiding kan zijn na deze startmomenten.

Hoogachtend,

de minister van Langdurige Zorg,
Jeugd en Sport,

Mirjam Sterk

SGDir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Opleidingen en Juridisch
Beleidsadvies**Opgesteld door**

Aan

Minister van Langdurige
Zorg, Jeugd en Sport

Deadline: 3 maart 2026

nota

TER BESLISSING

Commissiebrief Eerste Kamer inzake Vragen m.b.t. de
aanwijzing aan de NZa inzake de
beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen
2026

Datum

24 februari 2026

Kenmerk

4349792-1094009-MEVA

Bijlage(n)

1. Commissiebrief

1. Aanleiding

Op 4 februari jl. heeft de fractie BBB van de Eerste Kamer (EK) uw ambtsvoorganger vragen gesteld over de aanwijzing¹ aan de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) inzake de uitvoering van de beschikbaarheidsbijdrage op grond van artikel 56a van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg). Specifiek hebben de leden van de fractie BBB vragen over Bijlage A, behorend bij artikel 4 van de aanwijzing:

- I. Waarom voor bepaalde medisch specialismen niet geldt dat de instroom in personen gelijk wordt gesteld aan de instroom in fte's;
- II. Wat de concrete uitgangspunten zijn waarom voor bepaalde medisch specialismen sprake is van een afwijkend aantal fte's per instroomplek en hoe deze zich verhouden tot de ramingen van het Capaciteitsorgaan. En wie of welke instantie mede bepalend is voor het aantal fte's per instroomplek;
- III. Waarop het afwijkende aantal fte voor de opleidingen tot klinisch(neuro)psychologen, psychotherapeuten en huisarts is gebaseerd en waarom in de toelichting van de aanwijzing geen aandacht aan dit punt is besteed.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd om akkoord te gaan met bijgaande brief. Indien u akkoord bent kunt u de brief ondertekenen en verzenden aan de EK.

Deadline: de Eerste Kamer heeft verzocht om uiterlijk op 4 maart 2026 te reageren.

3. Kernpunten

- Op 16 december 2025 (Kamerstuk 29 282, nr. 617) heeft uw ambtsvoorganger per brief de EK en TK geïnformeerd over de aanwijzing die u heeft verstrekt aan de NZa inzake de uitvoering van de

¹ Aanwijzing 10 december 2025 met kenmerk 4315913-1091949-PZo, op grond van artikel 7 van de Wet marktordening gezondheidszorg, inzake de verstrekking van de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen voor de jaren 2026 en verder.

beschikbaarheidsbijdrage op grond van artikel 56a van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg).

- Op 17 december 2025 heeft uw ambtsvoorganger antwoord gegeven op de vragen van de TK op de volgende drie punten:
 - Een feitenrelaas en de gekozen processtappen (incl. tijdspad en besluitvormingsmomenten) te doen toekomen over de aanwijzing aan de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) van 10 december 2025 (Staatscourant 2025, 44257);
 - Waarom de TK niet eerder is geïnformeerd over de gevolgen van de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en
 - Waarom de aanwijzing niet eerder aan de TK is toegezonden.
- Op 4 februari jl. heeft uw ambtsvoorganger specifiek vragen ontvangen van de fractie BBB van de EK over waarom er voor bepaalde medische specialismen een afwijkend fte geldt.
- In uw brief geeft u aan:
 - Dat de deeltijdfactor op macroniveau ervoor zorgt dat de beschikbare middelen optimaal kunnen worden benut, aangezien vooraf een betere inschatting kan worden gemaakt welk macrobudget moet worden gereserveerd. Wanneer deze middelen niet worden ingezet voor opleiden zullen deze middelen die door de verschillende sectoren zijn opgebracht terugvloeien naar de algemene middelen.
 - Op individueel niveau kan de deeltijdfactor ervoor zorgen dat de hoogte van de beschikbaarheidsbijdrage naar beneden wordt gecorrigeerd bij de eindafrekening. Aangezien alleen de uren waarin een (medisch) specialist in opleiding is, in aanmerking komen voor de beschikbaarheidsbijdrage.
 - U legt uit dat bij het bepalen van de deeltijdfactor onder meer gekeken wordt naar opleidingseisen van de desbetreffende medisch specialismen in wet- en regelgeving, in hoeverre de opleiding in voltijd of deeltijd wordt aangeboden, hoe lang een opleiding duurt en wat het instroommoment is van de opleiding. Ook legt u hierbij uit hoe de deeltijdfactor zich verhoudt met het advies van het Capaciteitsorgaan.
 - Voor wat betreft de opleiding tot huisarts is dit afwijkende aantal fte te verklaren doordat de reservering van het aantal opleidingsplaatsen wordt omgerekend naar de (maximale) instroom per fte. Voor de huisartsenopleiding zijn er ieder jaar twee startmomenten, namelijk in maart en in september. Het aantal fte opleidingsplaatsen wordt omgerekend vanuit het aantal resterende maanden dat een huisarts in opleiding kan zijn na deze startmomenten.

Datum

6 januari 2026

Kenmerk

4349792-1094009-MEVA

4. Toelichting

a. *Draagvlak politiek*

De afgelopen jaren is de aandacht vanuit de politiek voor de verdeling van opleidingsplaatsen die worden bekostigd door VWS toegenomen. Dit is het gevolg van een wijziging van het verdeelcriterium in 2024, die niet met de sector was

afgestemd. Inmiddels zijn partijen bekend met deze wijziging en wordt voor de komende jaren in goed overleg gewerkt met het huidige verdeelcriterium.

Datum

6 januari 2026

Kenmerk

4349792-1094009-MEVA

Eind december 2025 ontving VWS van het Capaciteitsorgaan de nieuwe ramingen. De Tweede Kamer is hier op 19 december 2025 over geïnformeerd in de brief over de Arbeidsmarktprognose zorg en welzijn 2025 (Kamerstukken II 2024-2025, 29 282, nr. 619). U wordt op een later moment geïnformeerd over de adviezen van het Capaciteitsorgaan.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Stichting BOLS heeft per brief kenbaar gemaakt dat zij zich kunnen vinden in de inhoud van de aanwijzing voor 2026 en verder en de aanpak om de aanwijzing uiterlijk op 17 december 2025 te publiceren. Het feit dat stichting BOLS zich positief hierover uitlaat is belangrijk, omdat stichting BOLS relevante veldpartijen in de medisch-specialistische zorg vertegenwoordigt.

Op basis van de aanwijzing aan de NZa d.d. 10 december 2025 heeft de NZa de opleidingsplaatsen verdeeld. Hierdoor zijn er geen risico's voor het ontbreken van draagvlak.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

Geen (nieuwe) arbeidsmarkteffecten. Met de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgopleidingen wordt vanuit VWS sinds 2013 geborgd dat in de toekomst voldoende gekwalificeerd zorgpersoneel beschikbaar is.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

WJZ, PZo, MEVA (intern)

FGzPT, Stichting TOP en SBOH (extern)

h. Toezeggingen

N.v.t.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.